

Centrum voor Leerlingenbegeleiding
Gent

INFORMATIE SCHOLEN WERKGEBIED

Artikel 5 van het CLB-DECREET

OPDRACHT VAN CLB

i.v.m

DE PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG

Art. 5 van het CLB-DECREET OPDRACHT VAN CLB

**dd.1/12/1998
in werking 1/9/2000**

§ 1.

De centra hebben als opdracht bij te dragen tot het welbevinden van leerlingen nu en in de toekomst.

Hierdoor wordt bij de leerlingen de basis gelegd van alle leren zodat zij door hun schoolloopbaan heen de competenties kunnen verwerven en versterken die de grondslag vormen voor een actuele en voortdurende ontwikkeling en maatschappelijke participatie.

§2.

Teneinde deze opdracht te realiseren, situeert de begeleiding van de leerlingen door het centrum zich op de volgende domeinen:

- Het leren en studeren
- De onderwijsloopbaan
- Het psychisch en sociaal functioneren
- **De preventieve gezondheidszorg**

Het medische en paramedische team van het CLB Gent bestaat uit:

- 2 artsen (4 deeltijdse)
- 7 paramedische werkers

Algemene bepalingen

Een aantal opdrachten moet, volgens het besluit, worden uitgevoerd door het CLB in het kader van de preventieve gezondheidszorg. De opdrachten kaderen in een **internationaal aanvaarde doelstelling van de jeugdgezondheidszorg** namelijk “de gezondheid, groei en ontwikkeling van jeugdigen bevorderen, bewaken en behouden”.

Om deze opdrachten uit te voeren wordt **samengewerkt met andere diensten** zoals de LOGO's (loco-regionale netwerken: het lokaal gezondheidsoverleg) en dit om de **Vlaamse gezondheidsdoelstellingen** (in het jaar 2002) te realiseren, in zoverre deze betrekking hebben op jeugdigen:

- Het aantal **rokers** in Vlaanderen, zeker bij jongeren, met 10% doen dalen
- Het verbruik van vetrijke **voeding** significant doen dalen ten voordele van vetarme en vezelrijke voeding.
- 20% minder dodelijke **ongevallen** in privé sfeer, verkeer
- Preventie van **infectieziekten** door het verhogen van de vaccinatiegraad van Polio, tetanus, difterie, mazelen, bof, rubella en hepatitis B

De opdrachten kaderen in de **multidisciplinaire werking van het CLB**.

Het gezondheidsbilan, opgemaakt door de **arts** na een consult, kan de basis vormen van multidisciplinair overleg.

De definitie van “**gezondheidsbilan**” luidt als volgt:

“Een synthese van de bevindingen die verzameld worden bij de opvolging van het kind via monitoring en signalering.

Het gezondheidsbilan schetst een beeld van de **gezondheidsrisico's, de groei en de ontwikkeling van het kind, en van de mogelijke afwijkingen van de norm**, en vormt een basis voor multidisciplinair overleg in het CLB”.

Met betrekking tot het bekomen van alle beschikbare gegevens om een gezondheidsbilan op te maken, wordt het **medisch beroepsgeheim** nageleefd.

Opdrachten

preventieve gezondheidszorg

1. Verplichte begeleiding
  - a. Periodieke gezondheidsonderzoeken
    - Algemene consulten
    - Gerichte consulten
  - b. Profylactische maatregelen

2. Verzekerd aanbod
  - a. Bijzondere consulten
  - b. Vaccinaties
  - c. Veiligheid en hygiëne

3. Andere opdrachten

1/ Verplichte begeleiding

- a. Periodieke gezondheidsonderzoeken
- b. Profylactische maatregelen

a. Het periodieke gezondheidsonderzoek

□ *Het periodieke gezondheidsonderzoek*

De programmatorische preventieve jeugdgezondheidszorg wordt in het CLB gerealiseerd door middel van **periodieke gezondheidsonderzoeken**. Deze onderzoeken omvatten **longitudinale observatie en begeleiding** van:

- Groei en ontwikkeling
- Bevorderen van de gezondheid
- Signaleren van ziekten, stoornissen of gezondheidsbedreigende factoren

Het periodieke gezondheidsonderzoek bestaat uit:

- Anamnese
- Preventief lichamelijk onderzoek, screening
- Ontwikkelings- en leefomgevingonderzoek
- Gezondheidsvoorlichting
- Advisering
- Begeleiding
- Eventueel verwijzing

Er zijn 2 soorten periodieke gezondheidsonderzoeken:

- **Algemene consulten (AC)**
- **Gerichte consulten (GC)**

	Gewoon onderwijs	Buitengewoon onderwijs
Aard van het onderzoek		Het schooljaar waarin leerling volgende leeftijd bereikt:
GC	1 ^{ste} kleuterklas	4 jaar
AC	2 ^{de} kleuterklas	5 jaar
GC	1 ^{ste} leerjaar	7 jaar
GC	3 ^{de} leerjaar	9 jaar
AC	5 ^{de} leerjaar	11 jaar
AC	1 ^{ste} secundair onderwijs	13 jaar
AC	3 ^{de} secundair onderwijs	15 jaar

Algemene consulten

- Algemene preventieve onderzoeken op scharnierleeftijden
- Uitgevoerd door:
  - arts: besluitvorming, eindverantwoordelijkheid
  - paramedisch werker, bij voorkeur een verpleegkundige
- Uitgevoerd in het centrum
- Ouders van kleuters worden aangemoedigd om op het onderzoek aanwezig te zijn.

Omvat:

- Anamnese
- Interpretatie van gegevens beschikbaar gesteld door:
  - Ouders, voogd
  - School
  - CLB
  - Kind en gezin
  - Behandelende arts: gegevens worden rechtstreeks aan CLB-arts overgemaakt.
- Leeftijdsspecifiek onderzoek
- Bij elke leeftijd wordt vermeld welke elementen dit onderzoek **minstens** moet omvatten.

Gerichte consulten

- Tussentijdse evaluatie
- Uitgevoerd door paramedische werker en/of arts
- Besluitvorming en eindverantwoordelijkheid ligt bij de arts
- Uitgevoerd in de school indien de geschikte infrastructuur aanwezig is.
  - 1ste kleuterklas: uitgevoerd door arts en paramedisch werker
  - 1ste leerjaar: wordt beschouwd als een algemeen consult omdat er een vaccinatie aangekoppeld is.
  - 3de leerjaar: uitgevoerd door paramedisch werker, alle dossiers worden door arts en paramedisch werker samen besproken.

Om overlappingsen te vermijden worden er geen algemene consulten uitgevoerd in:

- Het eerste jaar deeltijds beroepssecundair onderwijs
- Het eerste jaar erkende vorming
- Het schooljaar waarin het deeltijds beroepssecundair onderwijs of erkende vorming wordt aangevat, als bij de betrokken leerling twaalf maanden voordien een algemeen consult heeft plaatsgevonden.
- Eerste jaar erkende vorming als de leerling onderworpen is aan een onderzoek overeenkomstig de bepaling van het ARAB.

□ *Indicatoren*

Aan de hand van indicatoren worden epidemiologische en performante gegevens verkregen en aan de overheid meegedeeld. Deze indicatoren worden later meegedeeld in een Ministerieel Besluit.

Doel:

- Werking CLB evalueren
- Informatie over de gezondheidstoestand van de Vlaamse jeugd
- Informatie over het functioneren van dit segment van de preventieve gezondheidszorg.

□ *Verzet aan tekenen*

Het is mogelijk, voor ouders of voor leerlingen ouder dan 14 jaar, om verzet aan te tekenen tegen een (algemeen of gericht) consult door een bepaalde arts van het CLB.

Procedure:

- Via een aangetekende brief gericht aan de directeur van het centrum
- Binnen een termijn van 90 dagen dient het onderzoek te worden uitgevoerd door:
  - Een andere arts van hetzelfde centrum
  - Een andere arts van een ander centrum
  - Een andere arts die beschikt over de bekwaamheidsbewijzen (zoals zal vastgelegd worden in een besluit van de Vlaamse regering).

Een verslag dient door deze andere arts, binnen de 15 dagen na de datum van het consult, aan de arts van het centrum die de school van de betrokken leerling begeleidt, overgemaakt te worden.

b. Profylactische maatregelen

Profylactische maatregelen tegen besmettelijke ziekten worden genomen:

- Ten overstaan van leerlingen en schoolpersoneel
- De school moet hierbij haar volledige medewerking verlenen
- Volgens Besluit van de Vlaamse regering (zie bijlage):
  - *Te nemen maatregelen bij bepaalde besmettelijke ziekten*
  - *Wanneer de gezondheidsinspectie op de hoogte brengen*
  - *Bij aandoeningen die niet zijn opgesomd in het besluit neemt het centrum maatregelen volgens de richtlijnen van de gezondheidsinspectie.*

2/ Het verzekerd aanbod

- a. Bijzondere consulten
- b. Vaccinaties
- c. Veiligheid en hygiëne

De centra dienen deze opdrachten **verplicht** in hun aanbod op te nemen.

Het staat de **leerlingen, de ouders en de scholen vrij** om al dan niet in te gaan op dit aanbod.

Het niet ingaan op het verzekerd aanbod door de scholen wordt geregistreerd.

Overeenkomstig artikel 32 van het decreet, is de **school verplicht mee te werken aan het vaccinatiebeleid** van het centrum en kan de school dus dit verzekerd aanbod niet weigeren.

a. Bijzondere consulten

- Voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs, vóór of onmiddellijk nadat ze instappen in het buitengewoon onderwijs en daarna om de twee jaar
- Omvatten dezelfde onderzoeksgebieden als de algemene consulten.
- Bij voorkeur in de school

b. Vaccinaties

- Toezicht op **vaccinatiestatus** van alle begeleide leerlingen
- **Vaccinaties aanbieden** volgens vaccinatieschema (zie MB: vaccinatieschema, leerjaren waarin vaccinatie wordt toegediend), mits **schriftelijke toestemming** van de meerderjarige leerling of de verantwoordelijke van de minderjarige leerling (ouders, voogd of persoon die minderjarige onder zijn hoede heeft)
- Bij een onvolledig vaccinatiestatus worden **inhaalvaccinaties** door centrum aangeboden (mogelijks toegediend in andere leerjaren)
- Streven naar een **vaccinatiegraad** van minimaal **95%**.

- Vaccinatieschema (2004):

	Gewoon Onderwijs	BuO / BUSO Het schooljaar waarin leerling volgende leeftijd bereikt:
IPV-DTPa (Polio,Difterie, Tetanus, Kinkhoest)	1ste lj	7 jaar
MBR (Mazelen, Bof, Rubella)	5 ^{de} lj	11 jaar
HBV (Hepatitis B)	1 ^{ste} sec	13 jaar
DT (Difterie, Tetanus)	3 ^{de} sec	15 jaar

c. Toezicht op veiligheid en hygiëne

Het CLB adviseert scholen op vlak van veiligheid en hygiëne, in samenwerking met arbeidsgeneesheer en/of comité voor preventie en bescherming op het werk.

Overleg nog bezig i.v.m. taakverdeling tussen preventieve jeugdgezondheidszorg (CLB) en bedrijfsgezondheidszorg aangaande schoolgaande jongeren die stage doen.

3/ Andere opdrachten

- Bij **individuele leerlingen** kan een medisch onderzoek worden georganiseerd door het CLB:
  - als nazorg
  - op basis van vaststellingen tijdens vroegere consultenDit kan ook op vraag van ouders, leerling, school of op eigen initiatief (opvolgen van een probleem)

- Bij **groepen leerlingen**: bij specifieke gezondheidsrisico's (bijv. luizenepidemie)

- Het centrum **registreert** een aantal gestandaardiseerde gegevens. De indicatoren (nog te bepalen in MB) worden op geïnformatiseerde wijze meegedeeld aan het departement Onderwijs en het departement Welzijn, Volksgezondheid en cultuur.

BIJLAGEN

- Schema van de algemene en gerichte consulten, volgens draaiboek van het CLB
- Omzendbrief van de Vlaamse regering
- Besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van sommige opdrachten van de CLB's
- Ministerieel besluit tot bepaling van het vaccinatieschema ten behoeven van de CLB's.

BIJLAGEN

Bij Artikel 5 van het CLB-DECREET

Opdracht van clb

I.v.m

De preventieve gezondheidszorg